

[nyheter om eu]

Riksdagsmajoriteten vill riva upp Lex Laval

Riksdagen beslutade nyligen att riva upp den så kallade Lavallagen [även kallad Lex Laval] sedan en majoritet ställt sig bakom en motion från Socialdemokraterna.

Beslutet innebär ett tillkännagivande till regeringen om att tillsätta en ny utredning om hur svensk arbetsrätt ska anpassas till domen från EU:s domstol i det uppmärksammade Lavalmålet som undergrävt det som är kärnan i vilken som helst facklig organisering; rätten att bekämpa social dumpning genom kollektivavtal och fackliga stridsåtgärder.

Enligt Lex Laval, som började gälla den 15 april 2010, tillåts fackförbunden inte att tvinga gästande företag att betala samma löner och villkor som svenska löntagare har. Det är endast tillåtet att kräva minimilön och vissa andra minimivillkor. Kan det utländska företaget visa, genom ett kollektivavtal eller lagstiftad minimilön i hemlandet, att minimikraven uppfylls har facket inte rätt att kräva kollektivavtal eller vidta konfliktåtgärder.

Dessutom innebär Lex Laval att Lex Britannia, som ger facken konflikträtt för att tvinga fram svenska kollektivavtal, i praktiken ska avskaffas. Lex Britannia tillkom i början av 1990-talet efter att Sjöfolksförbundets blockad mot det utlandsflaggade fartyget Britannia förklarats ogiltig av domstol. Lex Britannia gjorde det möjligt för facket att tillgripa stridsåtgärder mot ett utländskt företag i syfte att driva igenom ett svenskt avtal.

De rödgröna partierna lovade i förra årets valrörelse att riva upp Lex Laval om de kom till regeringsmakten. Nu är oppositionen splittrad men när Socialdemokraterna lade ett förslag i arbetsmarknadsutskottet i ärendet beslöt Miljöpartiet och Vänsterpartiet samt Sverigedemokraterna [som vill slippa alla utländska arbetare] att ställa sig bakom motionen.

Riksdagsmajoriteten vill att regeringen "skyndsamt" ska tillsätta en utredning för att "värna den svenska modellen i ett internationellt perspektiv".

LO välkomnar beslutet:

– För att stärka regelverket krävs det att regeringen ser över Lex Laval och underlättar för facket att upprätthålla löner och anställningsvillkor. Det krävs dessutom ny lagstiftning, till exempel anmälningsplikt för utländska företag och krav på behörig företrädare i landet, säger LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin.

Det är naturligtvis positivt att riksdagen vill riva upp och göra om Lex Laval. Lagstiftningen innebär ett grundskott mot den svenska kollektivavtalsmodellen och röjer väg för lönedumpning och utnyttjande av underbetald arbetskraft från andra EU-länder i Sverige.

Men riksdagsbeslutets betydelse ska inte överdrivas. Den samlade oppositionen uttalar sig för utredningar och ändringar som den borgerliga alliansregeringen sedan kan förhala eller strunta i.

Dessutom är det inte Lex Laval som är huvudproblemet, utan den bakomliggande Lavaldomen. Det är möjligt att en ny utredning och ett nytt riksdagsbe-

slut skulle kunna leda till en lagstiftning som är mindre fackföreningsfientlig, men det går inte att komma runt att EU-domstolen i Lavaldomen ger fyra otvetydiga besked:

Det första är att Sverige inte bestämmer över arbetsmarknaden, om löntagare får strejka eller blockera en arbetsplats. Det gör EU.

Det andra är att den fria rörligheten inom EU överordnas den i Sverige grundlagsstiftade strejkrätten. Detta förhållande förändras inte av Lissabonfördraget. Tvärtom.

Det tredje är att företag från andra EU-länder med lägre lönenivåer har rätt att skicka anställda till Sverige för att arbeta för dessa lägre löner. I bästa fall kan svenska fackföreningar kräva att lönerna motsvarar svenska minimilöner. Det fjärde är att EU:s inre marknad med fri rörlighet för marknadskrafterna går före löntagarnas intressen. Det förklarar varför Svenskt Näringsliv i ett pressmeddelande kallade Lavaldomen "mycket tillfredsställande".

Gösta Torstensson

Klart minskat stöd för euron

Om det hade varit en folkomröstning om euron i maj 2011 skulle cirka 64 procent rösta nej till euron och cirka 24 procent skulle rösta ja. Omkring 12 procent uppger att de inte vet hur de skulle rösta. Det framgår av Statistiska Centralbyråns Partisynpativundersökningen [PSU]. Andelen nej har statistiskt säkerställt ökat och andelen ja har statistiskt säkerställt minskat jämfört med november 2010.

Både bland kvinnorna och männen har andelen ja minskat och andelen nej ökat sedan november 2010. Förändringarna är statistiskt säkerställda. I maj 2011 svarade cirka 65 procent av kvinnorna och cirka 63 procent av männen att de skulle rösta nej i en folkomröstning. I november 2010 var motsvarande andelar cirka 60 procent för kvinnorna och cirka 57 procent för männen. Andelen ja bland kvinnorna har minskat från cirka 25 procent i november till cirka 22 procent i maj 2011. Bland männen har andelen ja minskat från cirka 32 procent i november till cirka 27 procent i maj.

Coelho ny premiärminister i Portugal

Socialdemokraternas ledare Pedro Passos Coelho är ny premiärminister i Portugal, uppger landets presidentkansli.

I nyvalet 5 juni vann Coelho's borgerliga parti Socialdemokraterna [PSD] och dess traditionella koalitionspartner, konservativa CDS-PP, en majoritet i parlamentet.

Den största utmaningen för den nya regeringen är att genomföra de nedskärningar, privatiseringar och avregleringar som krävs för att få ett stödpaket på 78 miljarder euro från EU och IMF.

Svensk vargjakt underkänns av EU

Den svenska licensjakten på varg strider mot EU:s regler. Det anser EU-kommissionen och kräver att den svenska regeringen ändrar sin politik. Om det inte sker inom två månader väntar EU-domstolen. Licensjakt på varg har genomförts de

två senaste åren. Enligt EU:s habitatdirektiv är vargen en hotad art som ska skyddas.

Redan i samband med den första licensjakten på varg förra året protesterade en rad miljöorganisationer inför EU. Sedan dess har det pågått en skriftväxling mellan regeringen och kommissionen. Men i mitten av juni nåddes Sverige av beskedet att kommissionen inte nöjer sig med de svenska svaren.

EU:s miljökommissionär är långtifrån övertygad om att licensjakten på varg går att rymma inom direktivets gränser. Frågetecknen kring vad som görs för att minska inavel återstår också, liksom taket för hur många vargar det får finnas i landet, anser han.

Fattigdomen växer i Danmark

En ny studie visar att antalet fattiga i Danmark har växt med 55 procent under perioden 2002-2009. Fackföreningsrörelsen håller landets borgerliga regerings fördelningspolitik ansvarig. 2001 låg Danmark etta på Eurostats lista över länder med lägst antal fattiga, nu har landet åkt ned till elfte plats.

Starka protester mot EU:s nya momsregler

Minst 500 svenska idrottsföreningar har skrivit och protesterat hos EU för de nya momsredovisningsreglerna.

Riksidrottsförbundet har uppmanat landets föreningar och distriktsförbund att reagera och försöka påverka EU-kommissionen. Detta sedan EU låtit meddela att även ideella föreningar ska betala moms. Något som skulle innebära både ökade kostnader och krångligare administration för klubbarna.

– Det är bra att så många reagerat, säger Fredrik Rodhe, idrottspolitisk kommunikatör på Riksidrottsförbundet.

Skepsis mot test av kärnkraftverk

Stresstester av kärnkraftverk som EU beslutade om efter Fukushima riskerar att bli mindre omfattande än tänkt, säger Lise Nordin, energipolitisk talesperson för Miljöpartiet, i ett pressmeddelande.

– Direkt efter kärnkraftsolyckan i Fukushima utlovade både Günther Öttinger och Fredrik Reinfeldt att säkerheten ska sättas främst och att stresstesterna skulle omfatta till exempel terrorangrepp. Men med ett så urvattnat förslag som nu diskuteras riskerar löftena att bli tom retorik, säger Lise Nordin.

Enligt förslaget, som stöds av regeringen, sätts fokus på höga krav vid jordskalv, översvämningar och andra naturfenomen.

Fler svenska badplatser underkända av EU

Elva av Sveriges 461 större badplatser klarade inte EU:s krav på vattenkvalitet förra sommaren. Det är en försämring jämfört med 2009, då tre bad fick underkänt.

Badvattnen uppfyllde inte EU:s obligatoriska krav eftersom de inte klarade gränsvärdet för halterna av E.coli-bakterier.

Nio av de underkända badplatserna ligger vid kusten – Skåre skansar, Dalabadet, Gislövs strandmark och Espevik i Trelleborg, Sandhammaren och Saltsjöbaden i Ystad, Barsebäcks saltsjöbad i Kävlinge, Hallarum och Skönstavik i Karlskrona.

Två är insjöbad, Alnängarna i Örebro och Taxingebadet i Nykvarn.

Sverige hamnar på 14:e plats, strax över genomsnittet, bland de kontrollerade EU-länderna.

Nakenkontroll utan tvång på flygplats

I sommar tänker EU-kommissionen lägga fram ett förslag om kroppsscanning vid säkerhetskontroller på flygplatser. EU-parlamentets transportutskott markerar redan nu och anser bland annat att det ska vara frivilligt för resenärerna att passera en scanner. Kroppsscanning innebär att flygpassagerare passerar en maskin som producerar bilder av dem som om de vore nakna. Flygplatserna ska kunna erbjuda andra säkerhetskontroller som är lika säkra men inte så integritetskränkande, och den som vägrar att passera en scanner sk inte bli misstänkliggjord, enligt utskottet.